

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Želešice, příspěvková organizace

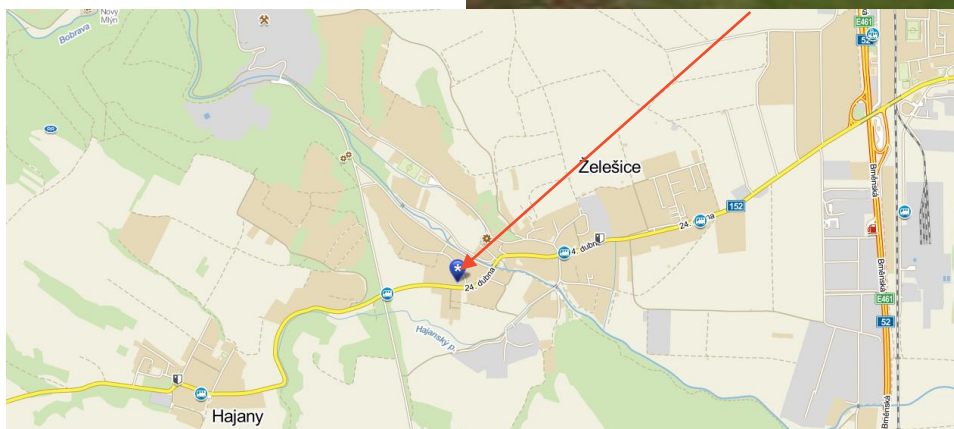
24. dubna 270

664 43 Želešice

Obsah

I. Identifikační údaje o mateřské škole	3
II. Obecná charakteristika školy	4
III. Podmínky vzdělávání	5
IV. Organizace vzdělávání	10
V. Charakteristika vzdělávacího programu	11
VI. Vzdělávací obsah.....	14
Kdo jsi kamarád, tak poď si s námi hrát.....	15
Zvonky zvoní	20
Jaro letí, zelená má křídélka	26
Kolik je na světě moří.....	31
VII. Systém evaluace a hodnocení.....	34

I. Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Želešice, příspěvková organizace

• **Sídlo:** 24. dubna 270, 664 43 Želešice

• **IČO:** 49459767

• **Zřizovatel:** Obec Želešice
24. dubna 16
664 43 Želešice
IČO: 00282952

• **Právní forma:** příspěvková organizace

• **Jméno ředitele školy:** Mgr. Dagmar Fránková

• **Kontakt:** 547 222 466

• **web.stránky školy:** www.skolazelesice.cz

• **vedoucí MŠ:** Alena Pařilová

KONTAKTY:

• **Telefon MŠ:** 736418262

• **e-mail MŠ:** omluvenky@skolazelesice.cz, parilova@skolazelesice.cz

• **Název ŠVP:** Pějme píseň dokola

Mateřská škola byla v Želešicích založena v roce 1937 a to v domku naproti současné školy. Po roce 1945 byla znovu otevřena v nynější budově jako jednotřídní, postupně se rozšiřovala a bylo jí přiděleno část přízemí. Trojtřídní mateřskou školou se stala v září 1984. V uvedeném roce hygiena stanovila kapacitu školy, vzhledem k malým prostorám, na 55 dětí. Na pozemku naproti školy bylo vybudováno hřiště a chata.

Od 1. 9. 1993 byla mateřská škola samostatným právním subjektem, ale od 1. 1. 2014 se sloučila se základní školou a školní jídelnou v jeden společný právní subjekt.

Stravování zajišťuje školní jídelna, která je v budově. Do mateřské školy je strava dopravována jídelním výtahem a z vozíku rozdávána přímo dětem. Svačinky připravuje školnice na přípravný stolek ve třídách.

30. 6. 2011 bylo v zastupitelstvu obce dohodnuto navýšení kapacity o 13 dětí, kterým je poskytováno předškolní vzdělávání na odloučeném pracovišti v MŠ a ZŠ Sadová 530, Želešice, a to na základě nájemní smlouvy.

Celková kapacita dětí v mateřské škole na školní rok 2014/2015 je 68 dětí, včetně odloučeného pracoviště Sadová.

II. Obecná charakteristika školy

Obec Želešice leží v údolí říčky Bobravy, sevřená na západě strmými svahy Bobrovské vrchoviny, které se východním směrem zmírňují a otevírají do pánve obrácené do severního okraje dyjsko-svrateckého úvalu. Údolí Bobravy navazuje na Přírodní park Bobrava. Z hlediska životního prostředí obce je podstatná inverzní poloha jejich níže položených částí, kde je umístěna i budova Základní a mateřské školy Želešice. Prostředí kolem Želešic nabízí spoustu možností k procházkám a pozváním do přírody z různých úhlů, které při předškolním vzdělávání hojně využíváme.

Obec Želešice je obcí, která je vzdáleností 10 km jižně od Brna často vyhledávanou lokalitou pro nově vznikající rodinná zázemí. Želešice leží v dosahu Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje na trase autobusu č. 510 z Olympie do Prštic. Z historického hlediska k Želešicím patřila i malá obec Hajany vzdálená 3 km od Želešic. Nyní je to samostatná obec, která však nemá svoji mateřskou školu a veškeré žádosti jejich obyvatel o umístění dětí do školky jsou směřovány do mateřské školy v Želešicích.

Mateřská škola je v budově společné pro tři právní subjekty – Základní školu, Mateřskou školu a Školní jídelnu, ale od 1. 1. 2014 se tyto subjekty spojily do jednoho společného. Mateřská škola je v samostatné části budovy. Má tři třídy, kde všechny třídy slouží současně jako herny, učebny, jídelny a ložnice. Prostorová úprava tříd umožňuje dětem dostatečný prostor a inspiraci pro činnosti.

Kapacita školy je stanovena OHS na 55 dětí, v současné době navštěvuje školu 55 dětí. Sociální vybavení je společné pro všechny třídy. První třída má šatnu v chodbě mateřské školy, ostatní dvě třídy mají společnou šatnu mimo prostor mateřské školy. Přes silnici proti škole je hřiště mateřské školy, které je vybaveno průlezkami a kouty pro hry dětí. Jedna třída mateřské školy sídlí v pronajatých prostorách MŠ a ZŠ na ulici Sadová 530 v Želešicích. Kapacita třídy je OHS stanovena na 13 dětí. V současné době navštěvuje školku 13 dětí. Vybavení mateřské školy je tradiční a je třeba je stále doplňovat, modernizovat a obnovovat. Rovněž literatura a pomůcky se doplňují a modernizují každým rokem.

Mateřskou školu navštěvují především děti od tří do šesti let a většina z nich je ze Želešic a Hajan. S rodiči dětí je dobrá spolupráce a škola tuto spolupráci stále posiluje organizováním společných, neformálních akcí.

Velmi dobré jsou vztahy mezi zaměstnanci, pedagogické pracovnice mají tvořivý a odpovědný přístup k práci, mají zájem o další zvyšování odbornosti. Pracovníci školy se řídí stanovenými povinnostmi.

III. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Současný stav:

- Počet dětí ve třídách odpovídá podmínkám stanovených OHS.
- Nábytek odpovídá normovým požadavkům dětského nábytku, je dřevěný, děti si samy vybírají hračky z polic nebo z kontejnerových skříněk.
- Třídy jsou mj. vybaveny podložkami pro odpolední odpočinek dětí, policovými skřínkami na ukládání lůžkovin (II. a III. tř.), novými postýlkami, které splňují hygienické požadavky.
- Třídy jsou vybaveny zařízením, které je zdravotně nezávadné a splňuje bezpečnostní a estetické požadavky.
- Chodba MŠ je vybavena skřínkami a knihovnami, nástěnkami pro I. třídu.
- Na WC jsou umístěny paravány pro větší intimitu dětí.
- Je dbáno na organizaci pitného režimu, všechny děti mají svůj plastový hrníček z domova, v umývárně mají svůj hřebínek.
- Jednotlivé třídy jsou podle potřeby vybavovány novými hračkami.
- Po rekonstrukci ZŠ máme nová plastová okna, žaluzie a topení, které již umožňuje regulovat teplo podle potřeb v celé budově.
- Teplá voda je v umývárkách i šatně zaměstnanců.
- Nová je sanitární technika i obklady na WC, v umývárkách i chodbě, zakoupeny byly další hasicí přístroje.
- Při TV činnostech využíváme tělocvičnu ZŠ, rozšířilo se tím využití nových TV náčiní.
- Do konce roku 2015 bude dokončena přístavba nové části MŠ ke stávající budově, což usnadní provoz v MŠ, po dokončení stavby nebudeme uskutečňovat výuku na odloučeném pracovišti Sadová.
- Hrací prvky na školní zahradě jsou postupně vyměňovány.
- Chodba je vybavena a zařízena k účelům další herny pro děti, je pokryta zátěžovým kobercem, nachází se zde molitanový bazének se skluzavkou a kuličkami pro odpočinek a relaxaci dětí. Na stěny jsou umístěny didaktické pomůcky pro trénink hrubé motoriky rukou a nohou, poznávací tabule tvarů atd.
- Stávající oplocení zahrady je v havarijním stavu.

Záměr:

- Přístavba mateřské školy.
- Vedení školy jedná se zřizovatelem, naší snahou je získat finanční prostředky na vybudování nového plotu, případně i rozšíření plošné výměry zahrady.

- Postupná výměna hracích prvků na školní zahradě.
- Generální oprava chatky na školní zahradě.
- Postupné vybavení tříd moderní technikou, např. interaktivní tabule.

Životospráva

- Dětem je poskytováno stravování ze školní jídelny. Zlepšilo se množství a pestrost zeleniny a ovoce, větší porce a možnosti přidávání. Ve třídách se děti samostatně obsluhují při svačině, volí si množství, které jim vyhovuje, učitelky je nenutí do jídla, pouze nabízejí. Při obědě jídlo, které je přivázeno výtahem, porcuje podle požadavků dětí školnice. Po celý den mají děti přístup k nápojům (v letním období i na zahradě), jsou dodržovány intervaly mezi jídlem.
- Organizace dne dětí v mateřské škole byla upravena podle potřeb dětí i organizačního chodu a návazností.
- Děti si volí činnosti dle vlastního zájmu, paní učitelky sledují plnění cílů, které si plánují. Motivací vedou děti k soustředění a dokončení započatých činností.
- Děti jsou každodenně venku, v případě nepříznivého počasí je pobyt venku úměrně zkrácen (velmi silný vítr, vytrvalý déšť, silný mráz) mají možnost kompenzace v tělocvičně ZŠ.
- Při pobytu venku mají dostatečnou volnost a možnost pohybu, experimentů, poznávání přírody, vztahu, estetického vnímání i pracovních dovedností.
- Děti mají dostatek volného pohybu i v interiéru mateřské školy, mají možnost využít i další aktivity na chodbě se zabezpečením dozoru – skluzavka s kuličkami, tři mobilní vozítka a jiné didaktické pomůcky.
- Děti mají možnost využít nové náčiní také v tělocvičně ZŠ.
- Respektována je i potřeba spánku, při spánku jsou rozděleny do skupin. Děti nespavé odpočívají při pohádce a pak vykonávají klidnější činnosti. Všechny děti se převlékají do pyžámek.

Záměr:

Z hlediska životosprávy opakovaně nabízet zdravou stravu a poznávat i stravu jinou, na kterou děti nejsou z domova zvyklé. Pěstovat návyk na pití (u nejmenších dětí – umět požádat o pití, starší děti samostatně se obsloužit).

Psychosociální podmínky

- Nově příchozí děti mají možnost se postupně adaptovat v novém prostředí, s důrazem na respektování individuálních požadavků dítěte.
- V ranním kruhu je dětem dána možnost vyjádření svých radostí i problémů, jsou vedeny k sebeovládání, respektování druhých a soucítění s ostatními. Učí se vyjádřit vlastní přání a potřeby.
- Učitelky respektují individuální potřeby dětí.
- Všechny děti mají stejné postavení, žádné není zvýhodňováno.
- Děti jsou vedeny k vzájemné toleranci, pochopení a sebeúctě, k důvěře k dospělým.

- V řízených činnostech jsou děti vedeny k samostatnosti, tvořivosti, přemýšlení, pozornosti a vytrvalosti, cvičí si jemnou i hrubou motoriku, učí se orientaci v oblasti umění i poznatků.

Záměr:

Programově se věnovat neformálním vztahům dětí ve třídách a nenásilně je ovlivňovat prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů).

Organizace

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí.
- V rozvržení dne je pamatováno na střídání rušných a klidných činností, her a řízených činností.
- Řízené činnosti jsou zpravidla organizovány ve skupinkách, vychází ze zájmu a zaujetí dětí.
- Zázemí a klid je dětem umožněn členěním koutů, je respektováno jejich soukromí.
- Děti mají dostatek času na hry a vlastní aktivity.
- Při činnosti jsou děti podněcovány k vlastní aktivitě, je respektováno jejich tempo.
- Plánování činností vychází ze zájmů a potřeb dětí, učitelky jsou na svoji práci odborně připravené a věnují se dětem a jejich vzdělávání.
- Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.
- Učitelky jsou vedeny k týmovosti a jsou zastupitelné.
- Mají dobré podmínky pro práci.

Záměr:

- Vybavení tříd se snažíme zlepšovat a tím vytvářet dostatečně kvalitní prostředí pro realizaci plánovaných činností.
- Prevence obezity a častější zařazování TV chviliek.
- Zprostředkování logopedické depistáže.

Řízení mateřské školy

- Pravomoci a povinnosti všech pracovníků jsou vymezeny.
- Je vytvořen informační systém s možností elektronické komunikace.
- Pracovníci se podílí na tvorbě Školního vzdělávacího programu, učitelky si na základě ŠVP zpracovávají vlastní třídní plán.
- Plánování se vždy opírá o předchozí analýzu výchovně-vzdělávací práce a vychází z jejich závěrů.
- Ředitelka a zástupkyně ředitelky pro MŠ hodnotí práci zaměstnanců, podporuje vzájemnou spolupráci.
- Velký důraz je kladen na DVPP – učitelky se vzdělávají na seminářích pořádaných NIDV i jiných organizací.

Záměr:

- Zlepšit prezentaci mateřské školy formou výstav, aktivní účastí dětí na akcích pořádaných obcí (vítání občánků, setkání jubilantů atd.), aktivně přistupovat ke spolupráci s MŠ a ZŠ na ulici Sadová, prezentovat MŠ také v místním Zpravodaji.
- Do konce roku 2014 zajistit plnou kvalifikovanost učitelek.

Personální a pedagogické zajištění

- Pedagogickou činnost zajišťuje 7 učitelek.
- Učitelky na základě ŠVP zpracovávají své vlastní TVP s ohledem na věkovou různorodost dětí ve třídě a jejich potřeby.
- Učitelky zpracovávají diagnostiky dětí, kde hodnotí postupy dětí v rozvoji a učení a s tímto pracují při každodenním vzdělávání.
- Kolektiv školy je stabilní, vzájemně spolupracuje, řeší problémy dětí i provozu školy.
- Učitelky se průběžně vzdělávají podle potřeb, které vycházejí ze ŠVP a individuálního zájmu dítěte.
- Řídí se pedagogickými zásadami a metodami při práci s dětmi.
- Logopedické a psychologické zvláštnosti u dětí jsou konzultovány s rodiči a následně s odborníky – spolupráce s logopedickou poradnou a PPP).
- Předškoláci mají možnost se intenzivněji připravovat na vstup do školy v Edukativně stimulačních skupinkách, pro které absolvovala jedna p. uč. odborné vzdělání.
- Školnice pracuje na plný úvazek.
- Celý kolektiv je flexibilní a reaguje pohotově na danou situaci.
- Učitelky, které nesplňují kvalifikaci dle zákona č. 563/2001 Sb. o pedagogických pracovnících si tuto kvalifikaci doplní. Pokud nezačnou studium nejpozději na podzim 2014, bude s nimi rozvázán pracovní poměr.
- Jsou zavedeny plány osobnostního rozvoje, kde pedagogové zapisují své studie, potřeby a osobní plány pro rozvoj odbornosti v oboru.

Záměr:

- Zařazování her na podporu a rozvoj komunikačních dovedností dítěte, zvyšování slovní zásoby a řečové aktivity.
- Zapracování závěrů vyplývajících z dat získaných diagnostikou dětí do aktivit v třídních plánech.

Spoluúčast rodičů

- Škola na počátku každého školního roku seznámí rodiče s organizací školního roku, provozem a výchovně-vzdělávacími záměry písemnou formou a schůzkou s rodiči.
- V průběhu roku pořádá společné akce dětí a rodičů, které částečně využívá k třídním schůzkám, které řeší připomínky rodičů a problémy dětí, v pololetí pořádá třídní schůzku pro rodiče předškoláků.
- Rodiče mají možnost konzultovat své připomínky při předávání dětí, při delším jednání je nutné si domluvit schůzku, aby nebyla narušena práce s dětmi.

- Informování jsou i o akcích, které se organizují v rámci provozu formou fotodokumentace a nahrávek DVD.
- Informace o rodině a dětech jsou důvěrné informace, se kterými pracují pouze učitelky ve třídě, popřípadě ředitelka, nikdo jiný je nezná.
- Ke zlepšení spolupráce je vytvořen dotazník pro rodiče nově přijatých dětí, kde se rodiče vyjadřují ve vybraných oblastech ke svému dítěti. Rodiče mají možnost volně vstupovat do tříd.
- Bylo založeno Občanské sdružení rodičů a přátel školy při MŠ Želešice, které může otevřeně jednat a mít připomínky k chodu školy. Další výhodou je přímá spolupráce sdružení s vedením mateřské školy.

Předběžně plánované akce

Akce budou průběžně doplňovány podle vzniklé situace a nabídky s přihlédnutím na roční období a místní tradice

- Den tatínků a dědečků
- Světýlkování
- Vánoční dílna
- Přijde k nám Mikuláš
- Vánoční výstava
- Zdobení vánočního stromečku na vsi
- Vánoční besídka
- Návštěva předškoláků v 1. třídě
- Návrat prvňáčků do MŠ na společné dopoledne
- Maškarní karneval
- Vítání jara - Morena
- Jarní výtvarná soutěž
- Jarní dílna a Velikonoční výstava
- Rej čarodějnic a čarodějů
- Den matek – besídka
- Výlet
- Loučení s předškoláky a pasování
- Návštěva u myslivců
- Další samostatné akce pro děti (divadla, oslavy narozenin, koncerty a jiné)

IV. Organizace vzdělávání

Provoz MŠ na pracovišti na ulici 24. dubna 270 je od 6:45 do 16:30 hodin. Na tomto pracovišti jsou 3 třídy – třída medvídků, zajíčků a jezečků. Všechny třídy jsou věkově smíšené, kdy se zde scházejí děti ve věku 3 – 7 let. Kapacita dětí na tomto pracovišti je 55 dětí.

Provoz MŠ detašovaného pracoviště na ulici Sadové 530 je denně od 7:00 – 16:30 hodin. Je zde jedna třída o počtu 13 dětí – třída myšky. V této třídě jsou děti ve věku od 3 do 5 let. Při dosažení věku 5 let, ale i dříve, jsou děti zařazeny do MŠ na ulici 24. dubna 270. Přesun dětí se koná na začátku nového školního roku.

Zařazení dětí do tříd provádí ředitelka školy po dohodě se zástupkyní MŠ vždy před začátkem nového školního roku. Děti do tříd jsou přiřazovány po precizním zvážení všech okolností a s velkým ohledem na individualitu dětí, vzdělávací potřebu dítěte a sociální stránku vlivu na dítě. Při zařazování do tříd je brán zřetel i na pohlaví dítěte. V tomto duchu jsou přeřazovány do školy na ulici 24. dubna i děti z detašovaného pracoviště na Sadové. Z nově přijatých dětí na školní rok jsou do školy na ulici 24. dubna primárně přiřazovány děti předškolního věku a děti, které mají ve škole sourozence.

Přijímání dětí do mateřské školy se děje formou zápisu do MŠ. Před zápisem jsou vždy stanovena ředitelkou školy Kritéria přijímání na určitý školní rok a jsou společně s oznámením data konání zápisu uveřejněny na nástěnkách školy, na Úřední desce a na internetovém portálu mateřské školy.

Režim dne je uspořádán tak, aby umožňoval pružnost a přizpůsobení činností individualitám dětí a uspokojoval jejich potřeby. Dětem zajišťujeme prostředí, které jim poskytuje klidné a bezpečné zázemí a v rámci možností i dostatečné soukromí.

Denní režim v mateřské škole:

6:45	–	9:20	individuální a řízené činnosti
8:45	–	9:00	svačinka
9:20	–	9:30	kruh, individuální vyjádření
9:30	–	11:45	příprava na pobyt venku a pobyt venku
11:45	–	12:15	oběd
12:15	–	14:15	spánek, odpočinek a klidové činnosti
14:15	–	14:45	převlékání, svačina
14:45	–	16:30	hry a činnosti, individuální práce do rozchodu

V MŠ probíhají zájmové kroužky. Na začátku každého školního roku je široká škála nabízených kroužků prezentována formou nástěnky či na internetových stránkách školy. Tyto kroužky jsou uskutečňovány až v závěru provozu mateřské školy.

V. Charakteristika vzdělávacího programu

Náš vzdělávací program je zpracován na tři roky, protože východiska, na základě kterých jsme stanovili naše cíle, přetrvávají a vyžadují řešení v delším časovém intervalu. Program je však otevřený a jsme si vědomy toho, že ho bude třeba rozšiřovat a doplňovat podle konkrétní situace. Naším cílem je:

1. Zajistit dětem podmínky pro jejich optimální rozvoj, získávání zkušeností a poznatků podle jejich možností a zájmů, které povedou k rozšiřování slovní zásoby a tím i k rozvoji řečové aktivity
2. Nároky na děti přizpůsobit zvláštnostem jejich myšlení a celkové psychiky, vhodnými motivacemi vést děti k většímu soustředění, pozornosti a vytváření morálněvolných vlastností
3. Navozovat přirozené situace se zajímavým obsahem, který je dětem blízký a rozvíjet jejich vnímání, paměť, fantazii, které umožní plnohodnotné prožívání. Vést je k samostatnému hledání řešení, které mohou konzultovat mezi sebou i s dospělými, dovedli si prosadit své názory, ale současně pochopit názor druhého.
4. Zajišťovat dětem podněty, pro vytváření vztahu k umění dramatickému, výtvarnému a hudebnímu a dát jim dostatek podnětů k napodobování i tvůrčímu přepracování skutečnosti.
5. Vytvářet vztah dětí k přírodě, vést děti k ochraně přírody, vnímat její krásu a potřeby pro všechny živé tvory

Metody a formy naší práce k dosažení naplnění vzdělávacího programu

V mateřské škole se vzdělávání přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Metody a formy jsou přizpůsobovány individuálním potřebám a možnostem dětí. Vycházíme z pedagogické analýzy, kterou vedeme v diagnostickém pozorování dětí a ve vyhodnocování integrovaných témat.

- Prožitkové učení – přímé zážitky dětí, podpora dětské zvědavosti a potřeby objevovat nové, radost z učení a získávání nových poznatků, mít zájem a poznávat nové, získávat další zkušenosti, ovládat nové dovednosti
- Situační učení – vytváření a využívání situací, které poskytují dětem praktické ukázky různých životních souvislostí. Děti se tak snadněji učí a chápou jejich smysl a význam a dokáží je patřičně využít pro svůj život.
- Řízené individuální činnosti - zaměření se na děti potřebující individuální přístup v oblasti vzdělávání podle diagnostiky jednotlivých dětí

- Komunitní kruh - jeho cílem je rozvoj vztahů, vytváření soudržnosti, pocitu sounáležitosti a přijetí pro každé dítě, rozvoj emocionality, vytváření bezpečného klimatu třídy, vytvoření pocitu bezpečí u každého dítěte, které se komunitního kruhu účastní.
- Spontánní sociální učení – princip přirozené nápodoby, poskytovat dítěti vzory chování a postojů v průběhu celého dne v mateřské škole, tak jak se naskytanou, a to nejen v oblasti vzdělávání.
- Práce s encyklopediemi – shromažďování poznatků vyhledaných v knihách a encyklopediích podle zadaných kritérií, posilování předčtenářské gramotnosti dětí.
- Experimentování a objevování – dle možností školy poskytnout dětem možnost vlastní zkušenosti a vlastního poznatku na základě vlastní experimentování a objevování s danými předměty, surovinami, materiály apod.
- Řešení problémových situací – záměrně připravené i náhodné situace, které děti musí řešit na úrovni skupiny. Děti je snadněji pochopí a využijí pro další řešení podobných situací a vztahů

Formy naší práce:

- **Frontální (kolektivní)** - vyžaduje-li činnost vzájemnou spolupráci celé skupiny dětí, vychází ze společných prožitků a zkušeností.
- **Skupinová** - vyžaduje-li spolupráci přímou při diferencovaných činnostech ve věkově heterogenních skupinách, při nichž je nezbytné respektovat individuální úroveň a optimální tempo dětí; s jednotlivými skupinami pracujeme v rámci možností tak, aby se vystřídal všechny děti – prožily si skupinové činnosti, měly dostatečný prostor pro seberealizaci.
- **Individuální** - potřebuje-li dítě osobitý, specifický přístup, stimulaci či procvičení některé dovednosti, děti se speciálními vzdělávacími potřebami – tj. děti mimořádně nadané a talentované, děti s OŠD.

Realizace

Na školní vzdělávací program navazují třídní plány, ve kterých paní učitelky zpracovávají témata s přihlédnutím k věku dětí, jejich možnostem a schopnostem, potřebám, podmínkám a zájmům. Uvedená témata jsou závazná, ale paní učitelky je podle svého uvážení a podle časového sledu nemusí využít všechna a mohou zařadit nová, která budou vycházet ze situace ve třídě. Mohou si upravovat časový plán ve třídě ke každému podtématu.

Prosociální strategie:

Kladné motivační stimuly, pochvala, ocenění, přiměřenost zátěže, diferencovanost umožnit samostatné prověření svých schopností.

Rozvoj prosociálních vlastností:

- vytváření vztahů k vrstevníkům
- vytváření vlastností (spolupráce, soucit, solidarita, obětavost, prestiž, přátelství)
- vytváření prostředí k formování výše uvedených vlastností dětem silně emotivně vázaným na rodinné prostředí, umožnit adaptaci pomocí rodičů

Příprava pro školu, pro život:

analyticko-syntetické činnosti, cvičení motoriky s důrazem na jemnou motoriku, sluchové rozlišování, cvičení, zrakové vnímání, rozumové poznatky z nejbližší oblasti s využitím pokusů, možnost získání vlastní zkušenosti, využití literatury, uměleckých děl

Všechny děti: respektovat právo na svobodu a volnost

Prostředí:

podnětnost, jistota, svoboda, tolerance, podřízení skupině, vzájemné respektování, vytvářet citově vyrovnané prostředí, naplňovat aktivitou, zábavou a novými podněty

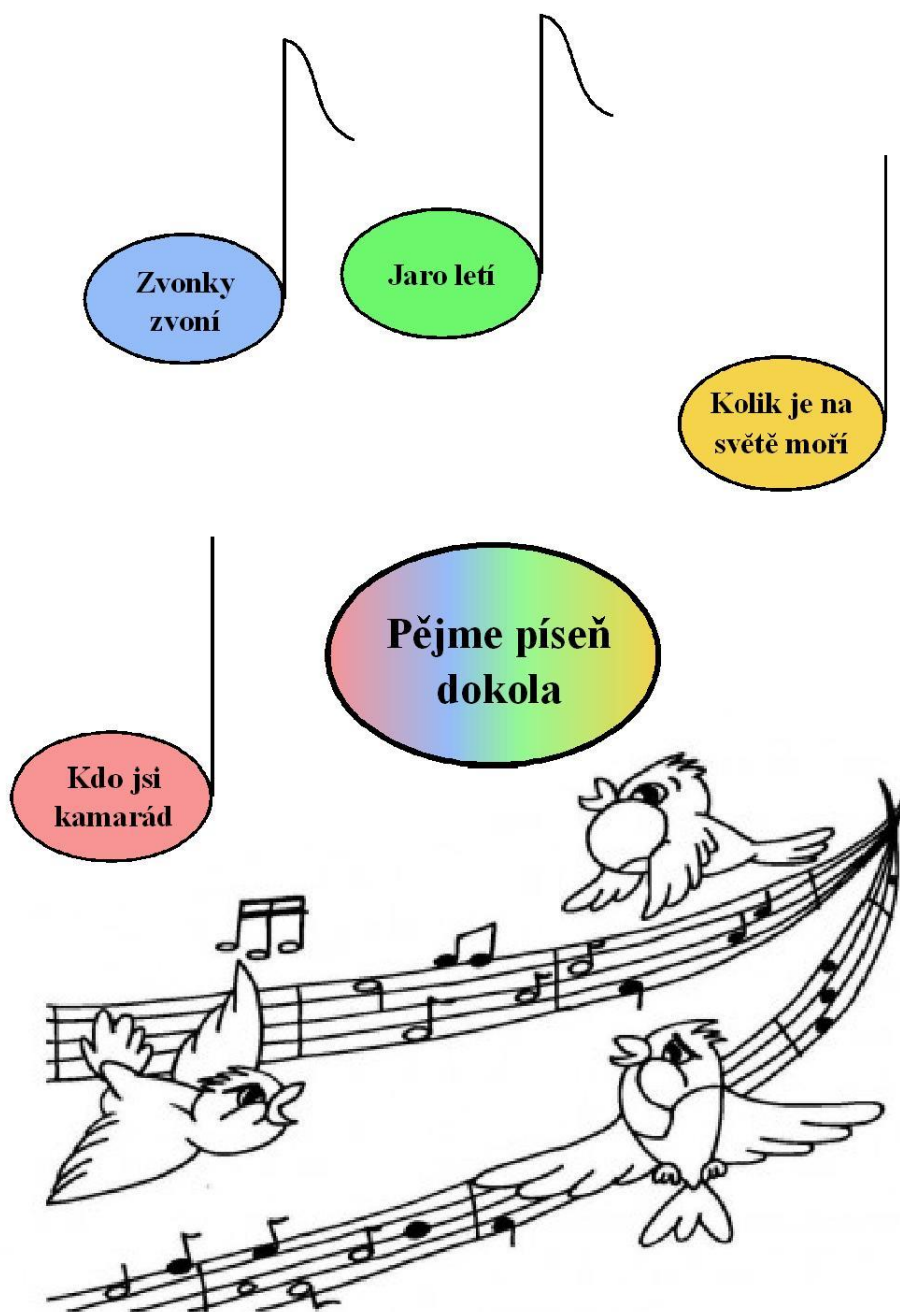
V případě nepodnětnosti rodinného prostředí:

ovlivňování rodičů a jejich postojů, spolupráce, důsledné vytváření návyků, dovedností, vedení k samostatnosti v případě rodinných disfunkcí, krizí, konfliktů dát pocit jistoty a bezpečí, citlivé vedení

Motto: Pějme píseň dokola

1) BLOK:

Kdo jsi kamarád, pojd' si s námi hrát

Cíle a charakteristika bloku:

První tematický blok je zaměřen na klidný a citový vstup dětí do mateřské školy, na vzájemné poznávání se dětí mezi sebou, ale i poznávání nových dospělých osob v jejich bezprostředním okolí. Na vytváření nových pravidel vzájemného soužití v dětském kolektivu, na seznámení se s novými prostory, kde děti budou trávit svůj čas. Blok je rozvržen asi na období tří měsíců podle individuálních potřeb třídy. Děti se seznámí se změnami v přírodě na podzim, kde poznají hlavní znaky tohoto ročního období. Poznají také činnosti spojené se sklizní úrody nejen na zahradě a na poli, ale také ve volné přírodě, jak se připravují zvířátka na blížící se zimu, kam odlétají ptáci, vzpomeneme na dušičky. Poznají také změny počasí a jejich nepříznivý vliv na lidský organismus.

Návrhy témat:

- **Moje školička**
- **Kdo jsi kamarád**
- **Místo, kde žiji**
- **My jsme malí zahradníci**
- **Ptačí stěhování**
- **Malíř podzim**
- **Vzpomínka na dušičky**
- **Uspávanka pro zvířátka**

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou k pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Sociální a personální kompetence

- Napodobuje modely pro sociální chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla

společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Dílčí cíle:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Osvojení si praktických dovedností v oblasti osobní hygieny a sebeobsluhy
- Rozvoj a užívání všech smyslů,
- Rozvoj praktických dovedností hrubé a jemné motoriky
- Osvojení přiměřených praktických dovedností při sběru přírodnin
- Při chůzi v přírodním terénu rozvoj chůze a zdolávání přírodních překážek
- Rozvoj koordinace ruky a oka, jemné motoriky, při manipulaci s předměty denní potřeby i výtvarnými materiály a nástroji

Očekávání:

- Zvládnout oblékání a obutí, správně používat WC, mytí rukou, čištění zubů, samostatnost a čistota při jídle
- Zvládnout jednoduchou obsluhu při úklidu hraček a předmětů denní potřeby, věcí kolem sebe
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Ovládat koordinaci ruky a oka při různých činnostech, uvolnění ruky a správné držení tužky, technika stříhání
- Zacházet s předměty denní potřeby, jednoduchým zahradním náradím
- Zvládnutí běžného pohybu v různém prostředí (chůze, běh, přes překážky, ve dvojicích, skoky)

DÍTĚ A PSYCHIKA

- Adaptace dětí na nové prostředí, sjednocení kolektiv
- Rozvoj tvořivosti – tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření
- Rozvoj zvědavosti, zájmu o poznání a umění pracovat s informacemi
- Získávat poznatky o lese a lesním prostředí, lesních živočiších
- Rozvoj řeči a jazykových dovedností

Očekávání:

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a zapojit se do činností ve škole
- Znat některé ptáky a vědět jak žijí
- Vyjadřovat svoji představivost v tvořivých činnostech – konstruktivních, poznávacích
- Umět pracovat s knihou, obrázky, projevat zájem o nové věci
- Znat lesní zvířata a vědět jak jim pomáhat v zimě, vyprávění podle skutečnosti i podle obrázků, diskuse, rozhovor
- Popisovat obrázkové i skutečné situace

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- Navazování vztahů s ostatními dětmi i zaměstnanci MŠ, seznámení a vytvoření pravidel chování mezi dětmi
- Rozvoj kooperativních dovedností
- Vytváření prosociálních postojů a vztahů

Očekávání:

- Domluvit se slovy i gesty, umět vyjádřit své potřeby, navazovat a udržovat dětská přátelství, kontakt s dospělými, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- Spolupracovat s ostatními dětmi při společných konstruktivních činnostech
- Umět pracovat ve skupině, vzájemně se domluvit a tolerovat
- Zdvořile se chovat k dospělým i dětem, umět ocenit a pochválit práci svou i ostatních

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- Osvojování kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností
- Osvojování poznatků o prostředí, ve kterém žije
- Vytváření pozitivního vztahu k obci, k domovu, k lidem
- Vytváření základů aktivního postoje k životu, tento postoj umět vyjadřovat

Očekávání:

- Uplatňovat návyky slušného a společenského chování, pozdrav, rozloučení, požádat, poděkovat, požádat o pomoc, vzít si slovo, uposlechnout pokyn
- Znat své bydliště, adresu, důležité budovy, nejbližší město
- Chovat se zdvořile k dospělým, vážit si jejich práce a úsilí
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- Zapojit se do tvoření a her spolu s rodiči

DÍTĚ A SVĚT

- Seznámení se s prostředím mateřské školy, místnostmi, vybavením, režimem dne v mateřské škole, pravidly chování v MŠ i venku
- Seznámení se s prostředím, ve kterém žijí – základní poznatky o životě v obci, ve městě, povídání, pozorování při vycházkách, při výletech do města, povědomí o rozdílech
- Získávání poznatků o změnách v přírodě na podzim, podzimním počasí
- Vytvářet pozitivní vztah k přírodě a rozvíjení dovedností k ochraně přírodního prostředí

Očekávání:

- Adaptovat se na život v MŠ, pravidla jednání ve skupině, přijímat autoritu, spolupracovat, sebevládat se a spoluvytvářet pohodu,
- orientovat se v prostředí i životě tohoto prostředí, budovy MŠ, blízké okolí, zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, které se pravidelně opakují,
- chovat se přiměřeně bezpečně v MŠ, při pobytu venku, a jinde
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí
- znát a pochopit rozdíl mezi městem a vesnicí
- chovat se správně v lese, v parku a být citlivý ve vztahu k přírodě i k ostatním dětem

2) BLOK

Zvonky zvoní

Cíle a charakteristika bloku:

Tento blok je zaměřený na období vánoc a zimy, kde děti budou citově prožívat období adventu a příprav na vánoční svátky, poznají radost z dárků od Mikuláše, ale i vánoční nadílku pod stromečkem. V období zimních měsíců se seznámí se sezónními hrami na sněhu a ledu, najdou charakteristické rysy tohoto období a také poznají tradice s tímto zimním časem spojené. Děti se seznámí s některými volně žijícími zvířaty a ptáky a pomohou jim podle svých schopností překonat toto období. Blok plánujeme na období cca 3 zimních měsíců.

Návrhy témat:

- Čertci se narodilo tuze krásné mimino
- Kolem nás zní rolničky a smích
- Hostina u zvířátek
- Zima je, zima je, každý se raduje
- Hlava, ramena, kolena palce
- Pečujeme o zdraví
- Hola, hola škola volá

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou k pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Komunikativní kompetence

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon, atp.)
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla

společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- Uvědomuje si svá práva a i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Rizika

- málo příležitostí k pracovním úkonům
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti
- spěch a nervozita
- nedostatek možností projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem

Dílčí cíle:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- při výrobě přáníček, vánoční výzdobě a pečení perníčků procvičíme motorické a manipulační dovednosti dětí
- budeme rozvíjet smyslové vnímání
- při poznávání zimního počasí, vlastností sněhu a ledu budeme využívat všech smyslů
- při hrách na sněhu a zimních sportech budeme přirozeně rozvíjet pohybové dovednosti a schopnosti dětí
- získávání poznatků o našem těle a jeho částech
- zaměříme se na bezpečnost při pohybu na sněhu a ledu a povedeme děti k ochraně zdraví
- rozvoj a ovládnutí pohybu, koordinace, správné použití dýchání
- umět relaxovat (relaxační pohádky)

Očekávání

- vnímat všemi smysly – rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky
- umět používat různé pracovní nástroje (nůžky, vykrajovátko, váleček, formičky, lepidlo atd.)
- pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečnosti, znát vlastnosti sněhu, ledu
- ovládat koordinaci ruky a oka a jemnou motoriku
- dokázat sladit pohyb s rytmem, s hudbou, se zpěvem, ovládat dechové svalstvo a techniku dechu při pohybu, zpěvu, jazykovému projevu
- umět pojmenovat části těla, některé důležité orgány - smyslové, srdce, plíce, ledviny, pohlavní orgány, znát jejich význam
- vědět co prospívá našemu zdraví, co škodí, spojovat zdraví s pohybem, zdravým jídlem, osobní hygienou, dostatkem tekutin
- umět se uvolnit při relaxačních činnostech (pohybových, tanečních, poslechových)

DÍTĚ A PSYCHIKA

- podnítíme představivost, budeme rozvíjet tvořivost, fantazii a řeč dítěte
- přirozeným způsobem a na základě prožitků se děti seznámí s vánočními tradicemi a zvyky, a tak jim porozumí
- rozvíjení mravního a estetického vnímání
- pozorování změn v přírodě a seznámení dětí se znaky zimy, podněcování k radostnému očekávání a těšení se do školy
- procvičování dovedností a schopností pro nástup do školy (grafomotorické, matematické, jazykové)
- budeme rozvíjet tvořivost dětí (výroba masek, kostýmů a kulis)

- rozvíjení dětské fantazie a představivosti využití v různých činnostech výtvarných, pracovních, konstruktivních, hudebních, dramatických
- posílíme dětskou sebedůvěru a schopnost improvizovat
- poslech pohádek klasických i moderních a příběhů s prvky kouzel (čtení, vyprávění, sledování DVD, divadelní představení)

Očekávání

- vyjadřovat slovně, výtvarně, hudebně, pohybově a dramaticky své prožitky, fantazii a umět zhodnotit co se mi líbí, co mě zaujalo a je pro mě zajímavé
- zvládnout početní řadu a časové vztahy, orientovat se v adventním kalendáři
- osvojit si základní poznatky o českých vánočních tradicích
- zapamatovat si text písní, básní a reprodukovat je na veřejnosti
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, dramaticky, výtvarně)
- soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost při práci
- být zdravě sebevědomý a mít pozitivní vztah ke škole
- umět pracovat s knihou i časopisem a "číst" podle obrázků
- být si jistější ve slovním i hudebním projevu
- vyjadřovat své představy v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, dramatických)
- naučit se zpaměti krátké texty, umět pochopit hlavní myšlenku děje
- uvědomovat si své možnosti, umět přijmout pozitivní hodnocení i případný neúspěch (při dramatizaci pohádky)
- umět slovně vyjádřit své prožitky, ovládat své chování a dětským způsobem projevit co cítí (radost, soucit, strach, náklonnost x vztek, zlost, agresivitu)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- posílíme citové vztahy ke svým nejbližším
- upevňování dovedností děti k ochraně zdraví a bezpečnému chování k sobě i ostatním
- pochopit co je dobré a co zlé, pochopit mravní poučení v pohádkách

Očekávání

- vnímat co si druhý přeje, vycházet mu vstříc, umět nabídnout pomoc
- rozlišovat co prospívá a co škodí zdraví
- sledovat a vyprávět pohádky a příběhy, zvládat jednoduchou dram. úlohu
- pochopit poučení z pohádek

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- podpoříme rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání, kult. spol. postoje
- povědomí si o různých národech světa, budeme se snažit o přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně logickému (pojmovému)
- budeme upevňovat prvky společenského chování na karnevalu, při divadelním představení

Očekávání

- podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou a radostně prožívat oslavy
- seznámit se s Biblickým příběhem a zvyčích v jiných zemích
- poznatky o jiných národech světa jejich životě, kultuře, jazyku
- pozorně vnímat kulturní a umělecké podněty

DÍTĚ A SVĚT

- prohlubování úcty k životu ve všech formách (ochrana a péče o zvířata v zimě)
- vytváření povědomí o koloběhu v přírodě, střídání ročních období
- společně se budeme snažit zvládnout problémové situace v pohádkách
- budeme se učit orientovat v běžných i méně častých situacích

Očekávání

- pomáhat pečovat o okolní prostředí, chránit živé tvory
- ujasnit si nová slova a aktivně je používat (ve vztahu k počasí, roč. období)
- řešit úkoly a situace, předkládat své nápady - Jak by to mohlo být?

3) BLOK

Jaro letí, zelená má křidélka

Cíle a charakteristika bloku:

Třetí blok se zabývá jarními změnami v přírodě, změnami v životě zvířat a tradicemi, které s touto dobou těsně souvisí, tedy velikonoce. Velmi intenzivně a radostně se s touto částí roku seznámí a tvořivě ji prožijí. Také si citově prožijí svátek maminek přípravou dárečků a besídky pro ně. Zvýší si svoje fyzické dovednosti v oblasti sezonních sportovních her v přírodě a na hřišti. Blok trvá přibližně 8 týdnů.

Návrhy témat:

- Vstávej semínko holala
- Hrátky se zvířátky
- Pomlázka se čepýří
- S pohádkou mě baví svět
- Vítání jara – Morana
- Čaruj, čaruj, srdíčko maluj
- Barevný semafor

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou k pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou mlže situaci ovlivnit
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon, atp.)

Sociální a personální kompetence

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším,
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Činnostní a občanské kompetence

- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí cíle:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Upevňovat praktické dovednosti – pomoc s úklidem, třídění a sběr odpadu, práce na zahradě
- Osvojování poznatků důležitých pro podporu zdraví a bezpečí dětí
- Rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti
- Zlepšování fyzické zdatnosti
- Zdokonalení dovedností v oblasti koordinace

Očekávání:

- Vědomě využívat všech smyslů
- Zvládat jednoduché pracovní dovednosti – hrabání, sběr, třídění
- Mít správné držení těla, nejen při pohybových činnostech
- Zvládnout chůzi v terénu – delší vycházky
- Sladit pohyb se zpěvem a s hudbou, dodržovat rytmus
-

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

- Získávání poznatků o jarní přírodě – kytky, tráva, hmyz, ptáci, voda
- Posílení zvědavosti dětí a zájmů a radosti u objevování nového
- Budeme rozvíjet schopnost naslouchání a porozumění
- Zopakujeme si poznatky o domácích zvířatech, na příkladu mláďat si vysvětlíme narození děťátka
- Na základě prožitků budeme rozvíjet jazykové a řečové schopnosti dětí – výslovnost, homonyma, synonyma, slabiky a hlásky
- Rozvíjet tvořivosti a fantazie
- Naučíme se novým technikám při zdobení velikonočních vajíček a ozdob
- Jaké známe dopravní prostředky a jak se chováme na silnici
- Recitací básní a zpěvem pro maminky zdokonalíme výslovnost a kultivovaný projev
- Vytvoříme dárek pro maminky

- Budeme vědět, co dělá táta a máma a znát i jiné profese

Očekávání:

- Pojmenovat jarní kytičky a vědět o významu včel a čmeláků na jaře
- Vědomě využívat všech smyslů
- Vést rozhovor, pojmenovávat, co je kolem, rozumět slyšenému
- Vědět o narození dítěte
- Umět pojmenovat domácí zvířata a jejich mláďata, znát jejich význam
- Poznat a vymyslet jednoduchá homonyma a synonyma
- Správně vyslovovat a ovládat dech a tempo řeči
- Vyjadřovat své představy pomocí výtvarných technik
- Zaspívat písně i sólově
- Výtvarně zpracovat prožitky
- Mít zájem o nové poznatky a dění kolem sebe

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- Rozvíjet společné aktivity zaměřené na péči o okolí
- Ochrana a bezpečí ve vztahu s neznámými lidmi
- Posilovat citový vztah a respekt ke členům rodiny i ostatním dětem

Očekávání:

- Dodržovat dohodnutá pravidla soužití a chování
- Chovat se obezřetně, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- Být ohleduplný k druhým, umět pomoci, respektovat druhé
- Pochopit pravidla soužití v rodině a dodržovat je
- Chovat se citlivě a ohleduplně ke slabším a mladším dětem
- Všimnout si, co druhý potřebuje a umět mu nabídnout pomoc

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- Budeme rozvíjet poznatky o ochraně prostředí
- Zdokonalíme se v pravidlech chování při výletech
- Budeme u dětí upevňovat společenské a kulturní návyky
- Dodržovat pravidla silničního provozu
- Povedeme děti bez ostychu vystupovat na veřejnosti

Očekávání:

- Rozlišovat, co okolí poškozuje, všimnout si nepořádku a upozornit na něj

- Mít představu o pravidlech chování na veřejnosti, v hromadném dopravním prostředku
- Navazovat kontakty s dospělými, překonat stud a respektovat je

DÍTĚ A SVĚT

- budeme se snažit chápat, že člověk může přírodě pomáhat, ale i škodit a uvědomíme si, jak důležité je o své okolí pečovat
- vytváření povědomí o přírodním prostředí
- rozvíjení dovedností, jak nakládat s odpady
- budeme vědět, jak hledat pomoc v případě nebezpečí, úrazu
- povedeme děti k řešení problémových situací a samostatnosti a rozvíjení pozornosti

Očekávání

- získávat poznatky o materiálech – papír, plast, sklo, kov
- umět a vědět jak třídít odpad a dodržovat hygienické návyky při manipulaci s odpady
- znát možnosti nebezpečí a vědět, jak si pomoci, jak reagovat, chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi – protidrogová prevence, v neznámém prostředí, v případě úrazu, když se ztratí v případě nebezpečí

4) BLOK:

Kolik je na světě moří

Cíle a charakteristika bloku:

Poslední blok je zaměřený na poznávání širokého a dalekého světa i vesmíru. Toto období pomůže dětem poznávat letní měsíce, charakteristické rysy léta, poznávat, že na Zemi nežijeme sami. Také si vyzkouší svoje dovednosti v oblasti sportu a sportovního klání. Budou poznávat rozmanitost světa, světadílů i nekonečný vesmír. Předškoláci se rozloučí se svojí školičkou a budou přemýšlet o prázdninách a dalekých cestách a o tom, co je v září čeká nového.

Návrhy témat:

- Louka, louka zelená devatero kvítí má
- Jen si děti všimněte kolik je nás na světě
- Zhluboka dýchat – sport, Hlava ramena, My dáme ruku sem
- Děti celého světa,
- Už to není předškolák
- Škola končí, hurá na prázdniny

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon, atp.)

- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Činnostní a občanské kompetence

- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- Uvědomuje si svá práva a i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí cíle:

DÍTĚ A JEHO TĚLO

- Užívání všech smyslů při poznávání nového zrak, sluch, hmat, čich

Očekávání:

- Vnímání a rozlišování smyslů – tvary, barvy, speciální znaky, zvuky, vůně
- Umět se pohybovat v různém prostředí – překážky, terén

DÍTĚ A PSYCHIKA

- Podporování a rozvíjení zájmu o knihy a práci s nimi, dětské časopisy, encyklopedie, dovednosti předcházející čtení a psaní
- Opakování dovedností potřebných pro školáky – početní, matematické, logické, pojmové, zručnost
- Rozvíjení komunikace verbální i neverbální – kultivovaný projev, otázka – odpověď, řečové dovednosti – výslovnost, mluvený projev, rozvoj paměti

- Rozvíjet u dětí soustředěnost, pozornost, samostatnost při poznávacích činnostech, podněcovat u dětí radostné očekávání a těšení se do školy
- Chápat, jak se lišíme od dětí z jiných zemí

Očekávání:

- Správně vyslovovat, ovládat tempo řeči i intonaci, slovně reagovat
- Reprodukovat krátké texty
- Poznávat synonyma, homonyma, antonyma
- Poznávat písmena svého jména, umět se podepsat – nejstarší děti
- Umět pracovat s knihou, časopisem, luštit hádanky, kvízy, číst podle obrázků
- Zvládat grafomotorické dovednosti – opakování, prohlubování
- Chápat základní číselnou řadu, orientovat se v matematických pojmech a souvislostech – třídit, řadit, méně, více, stejně, první poslední, mít představu o škole, režimu dne ve škole, těšit se na školu

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- Osvojování si schopností reagovat na smluvený signál

Očekávání:

- Spolupracovat a dodržovat pravidla

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- Vést děti k aktivní účasti na akcích pro děti zajímavých a přínosných – výlety, exkurze, dětský den, olympiáda, loučení se s předškoláky

Očekávání:

- Získat zdravé sebevědomí a pozitivní vztah ke škole

DÍTĚ A SVĚT

- Poznatky o existenci vesmíru, přiměřené poznatky o planetě Zemi
- Seznamování s jinými kulturami a národnostmi

Očekávání:

- Mít povědomí o Vesmíru, planetách a poznatky o naší planetě Zemi
- Vnímat rozmanitosti světa a umět je pojmenovat

VII. Systém evaluace a hodnocení

Oblasti evaluace a hodnocení

1. ŠVP – soulad s Rámcovým vzdělávacím programem – funkčnost, naplňování jeho zaměření.
2. TVP – návaznost a obsahový soulad se ŠVP – vyrovnanost tematických celků, motivace k aktivitě, prolínání oblastí, naplňování dílčích cílů, přínos pro děti, návrhy na úpravu.
3. Tematické bloky – vhodnost přípravy, přijetí dětmi, iniciativa, prožitkové učení, situační učení – k čemu je třeba se vrátit, hodnocení jednotlivých bloků.
4. Práce učitelky – tvořivost, improvizace, autoevaluace, vzdělávání se, vztahy mezi zaměstnanci, vnitřní klima školy, dodržování pracovní doby, kontrolní a hospitační činnost ředitelky.
5. Výsledky dětí - zapojení dětí, jejich aktivita, komunikativnost, tvořivost, záznamy o dětech, diagnostika. Portfolio dětí – úroveň a posun dítěte v grafomotorice, matematických představách, rozumových dovednostech, jazykové gramotnosti pro případ rozhodování OŠD.
6. Spolupráce s rodiči – školní akce společné s dětmi, individuální spolupráce.
7. Spolupráce se zřizovatelem a dalšími organizacemi – rozpočet, vybavení školy, pomoc při odstraňování bezpečnostních závad, spolupráce s logopedkou, školní jídelnou, myslivci, cukrárnou.
8. Podmínky vzdělávání:
  - podmínky věcné – hračky, pomůcky, zařízení, materiál, hygienické zařízení, prostředí, zahrada
  - životospráva – skladba jídelníčku, pitný režim, pobyt venku, odpočinek
  - psychosomatické podmínky- organizace dne, respektování věkových a individuálních zvláštností, správný poměr řízené a spontánní činnosti
  - -personální podmínky- kvalifikovanost, odbornost pedagogů, sebevzdělávání pedagogů, zajištění optimální pedagogické péče – organizace služeb, pedagogický sbor spolupracuje – pracovní tým
  - organizace a řízení MŠ - Školní řád, Organizační řád, Provozní řád, Zápisy z pedagogických rad a provozních porad
  - spoluúčast rodičů- dostatečná informovanost

Oblast evaluace	Techniky evaluace	Časové rozvržení evaluace	Odpovědnost za zpracování
Ad 1. ŠVP	samostudium, diskuse - ústně, výsledky – závěrečné hodnocení - písemně	1x ročně - červen	zástupkyně
Ad 2. TVP	diskuse na poradách – ústně, hodnocení vzdělávacího obsahu ve třídách - písemně	1x ročně – červen průběžně	třídní učitelky
Ad 3. Tematické bloky	rozhovory, závěry s hospitací – ústně a písemně, hodnotící listy na pedagogických radách	na pedagogické radě, průběžně po dokončení jednotlivých bloků	všechny ped. pracovníce
Ad 4. Práce učitelky	hospitační rozhovory a záznamy – ústně a písemně, hodnotící listy – písemně, diskuse na PR	dle plánu kontrolní a hospitační činnosti, průběžně na PR	kontrolní činnost – zástupkyně sebehodnocení – všechny ped. pracovníce
Ad 5. Výsledky dětí	Diagnostické záznamy o dětech Analýza vých. vzdělávací práce – písemně Zpřístupnit práci dětí rodičům, výzdoba školy, výstavy	2x ročně při analýze práce – leden, červen a průběžně 1x ročně průběžně	třídní učitelky všechny ped. pracovníce všechny ped. pracovníce
Ad 6. Spolupráce s rodiči	školní akce, akce třídy, oslavy, projekce, nástěnky, informace rodičům, podporovat zájem o činnost mateřské školy	2x ročně při analýze práce – leden, červen a průběžně po jednotlivých akcích	všechny ped. pracovníce
Ad 7. Další spolupráce	jednání se zřizovatelem o problémech školy, závěrečná zpráva, aktivní účast dětí MŠ na akcích obce – jubilanti 2x ročně, vítání občánků 2x ročně, spolupráce s dalšími organizacemi, společná akce v měsíci myslivosti,	2x ročně při analýze práce – leden, červen a průběžně	všechny ped. pracovníce

	návštěva a depistáž logopedky, společné aktivity s první třídou základní školy, spolupráce s policií a hasiči, spolupráce a podpora školnice		
Ad 8. Podmínky vzdělávání	hodnocení na pedagogických radách dle kritérií zpracovaných odborníky na danou problematiku - diskuse průběžně	průběžně, opakovaně, celoročně	Zástupkyně

Praktické využití evaluačních aktivit

- Pro rozvoj dítěte v souladu s jeho možnostmi
- Posilování jeho sebedůvěry a zdravého sebevědomí
- Aby mělo pocit jistoty a pohody
- Bylo dostatečně stimulováno pro rozvoj řeči a komunikace
- Pro rozvoj vzájemných vztahů
- Pro radostné prožití
- K dostatečnému množství podnětů, které by je stimulovaly k poznávání a učení

ŠVP byl projednán pedagogickou radou dne 28. 8. 2014.
 ŠVP byl schválen ředitelkou školy pod č.j. ŠVP/MŠ/1/2014.
 Platnost: od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2017.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
 A MATEŘSKÁ ŠKOLA ŽELEŠICE,
 příspěvková organizace
 24. dubna 270, 664 43 Želešice
 IČO: 49459767 ^①

Dagmar Fránková

Mgr. Dagmar Fránková
 ředitelka ZŠ a MŠ Želešice

